

Aanvullend ecologisch onderzoek

De Driesprong Langelille

Opdrachtgever: De Woudenhof Makelaars & Rentmeesters

projectnummer: 267.49.50.01.00

Onderwerp: notitie aanvullend ecologisch onderzoek De Driesprong, Langelille

Datum: 20-12-2018

Aanleiding

In het kader van plannen voor de sloop van de bestaande bebouwing (stacaravans en tuinhuisjes) en het verwijderen van opgaand groen op het voormalig campingterrein van De Driesprong aan de Lemsterweg 20 te Langelille, is op 19 maart 2018 ecologisch onderzoek uitgevoerd door BügelHajema Adviseurs. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat in een aantal te slopen tuinhuisjes verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn. Daarnaast zijn onder een aantal bomen sporen van ransuil aangetroffen. Om inzichtelijk te maken wat het terreingebruik van vleermuizen en ransuil is en of als gevolg van de beoogde werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming (Wnb), is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit aanvullend onderzoek.

Onderzoeksmethode

VLEERMUIZEN

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017¹. Dit protocol is in 2009 ontwikkeld door bijdragen van meerdere partijen en wordt jaarlijks geëvalueerd door het Vleermuisvakberaad (deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO)).

Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit vier of vijf inventarisaties (vijf indien de bebouwing toegankelijk is voor laatvlieger) die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. In voorliggende situatie is het gehele plangebied tijdens zeven (vijf voor verblijfplaatsen en twee voor trekroutes) inventarisaties onderzocht. Voor wat betreft het inventariseren van verblijfplaatsen zijn drie bezoeken

¹ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

(twee avonden en één ochtend) in de periode half mei - half juli (specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven) uitgevoerd en in de periode half augustus - begin oktober twee avondbezoeken, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. Daarnaast is op 28 mei en 2 oktober 2018 een avondbezoek uitgevoerd specifiek gericht op trekroutes. De inventarisaties zijn uitgevoerd door één onderzoeker. Alle inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

Tabel 1. Tijden en weersomstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang/ -opkomst	Weer	Temperatuur
28-05-2018	21:40 – 23:48 uur	21:48 uur	half bewolkt, zwakke wind, droog	24°C
11-06-2018	21:55 – 00:10 uur	22:02 uur	half bewolkt, zwakke wind, droog	17°C
05-07-2018	22:00 – 00:10 uur	22:04 uur	half bewolkt, zwakke wind, droog	16°C
12-07-2018	03:15 – 05:15 uur	05:33 uur	onbewolkt, matige wind, droog	16°C
17-08-2018	21:45 – 23:45 uur	21:01 uur	onbewolkt, zwakke wind, droog	21°C
20-09-2018	21:00 – 23:15 uur	19:34 uur	half bewolkt, zwakke wind, droog	17°C
02-10-2018	20:00 – 22:15 uur	19:15 uur	bewolkt, matige wind, droog	14°C

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich in een gebied te oriënteren en om tijdens de jacht prooien te lokaliseren. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert ; deze ultrasone geluiden zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Wavesurfer 1.8.5.

RANSUIL

Het onderzoek naar ransuil is uitgevoerd binnen de datumgrenzen die gelden voor ransuil (20 maart t/m 20 juli). In deze periode is het plangebied op twee ochtenden onderzocht op aanwezigheid van territoriumindicerend gedrag van ransuil, zowel op zicht als middels geluidswaarnemingen. Daarnaast is gezocht naar verse braakballen en is tijdens de vleermuisinventarisaties geluisterd naar roepende/klagende ransuiljongen.

Het onderzoek vond plaats op 19 mei en 4 juni 2018 en is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogelkundige). De weersomstandigheden tijdens het onderzoek worden weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Tijden en weersomstandigheden tijdens de ransuilinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
19-05-2018	04:30 – 06:30 uur	05:39 uur	half bewolkt, zwakke wind, droog	11°C
04-06-2018	04:15 – 06:15 uur	05:22 uur	bewolkt, zwakke wind, droog	13°C

Resultaten

VLEERMUIZEN

Tijdens de vleermuisinventarisaties zijn in de te slopen gebouwen geen verblijfplaatsen van vleermuisen vastgesteld. Tijdens de bezoeken in de paartijd zijn in de te behouden bedrijfswoning en bijbehorende schuur wel twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis vastgesteld (onder de kanten/nokvorst).

Boven het oppervlaktewater van de ten westen van het plangebied gelegen watergang de Tsjonger of Kuunder zijn meerdere exemplaren (zeker drie tot vijf) van meervleermuis foeragerend en op trekroute vastgesteld.

In het plangebied zelf zijn enkele foeragerende watervleermuisen, gewone dwergvleermuisen en laatvliegers waargenomen. Rosse vleermuisen zijn alleen overvliegend waargenomen.

RANSUIL

Tijdens de ecologische inventarisatie op 19 maart 2018 zijn van ransuil een aantal braakballen aangetroffen onder een den en een aantal Thuja's. Tevens was tijdens dat onderzoek een potentieel nest van deze soort aanwezig. Gedurende het soortgerichte ransuilenonderzoek zijn in de zomermaanden geen nieuwe braakballen van de soort aangetroffen. Eveneens is geen broedgeval van ransuil vastgesteld. Tijdens de vleermuisinventarisaties in het najaar van 2018 zijn wel enkele nieuwe braakballen van ransuil aangetroffen.

OVERIGE SOORTEN

Tijdens het vleermuisen- en ransuilenonderzoek zijn ook van een aantal andere broedvogels waarnemingen gedaan. Zo zijn in de (te behouden) bedrijfswoning nestindicerende spreeuwen (drie paar) en huismussen (één paar, soort met jaarrond beschermd nest) vastgesteld. Daarnaast is sperwer (soort met een jaarrond beschermd nest) foeragerend vastgesteld op het campingterrein. Van sperwer zijn in het plangebied overigens aanwijzingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een nest. Van de groep broedvogels zonder een jaarrond beschermd nest zijn de soorten ring-

mus, merel, vink, roodborst, zanglijster, houtduif, meerkoet, wilde eend, kleine karekiet, sportvogel en zwartkop waargenomen.

Functie van het plangebied voor vleermuizen en ransuil

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van ransuil (en huismus en sperwer) aangetroffen. Wel zijn in het te behouden bedrijfsgebouw twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen. De watergang ten westen van het plangebied wordt door meervleermuis gebruikt als foerageergebied en trekroute. Daarnaast kan op basis van het veldonderzoek gesteld worden dat het plangebied door ransuil hooguit als tijdelijke rustplaats tijdens de jacht wordt gebruikt.

Verder heeft huismus een verblijfplaats in het te behouden bedrijfsgebouw en gebruikt sperwer het plangebied als foerageergebied.

Conclusie

Als gevolg van de sloop van de gebouwen en kap van aanwezig groen gaan geen jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen van broedvogels dan wel vleermuizen verloren. Wel verandert het plangebied als foerageergebied voor huismus, ransuil en sperwer, maar gaat niet als zodanig verloren bij uitvoering van het plan. Bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig en zal in de nieuwe situatie nieuw foerageergebied ontstaan. Negatieve effecten op deze soorten treden niet op.

Zoals in de uitwerking van de ecologisch inventarisatie reeds is vermeld, is het bij het plaatsen van kunstlicht van belang rekening te houden met de aanwezigheid van meervleermuis. Meervleermuis is zeer gevoelig voor verstoring door kunstlicht. Wanneer bij het plaatsen van kunstlicht wordt voorkomen dat het oppervlaktewater wordt verlicht, is geen sprake van een negatief effect op meervleermuis. In dat geval is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet nodig. Kan verstoring door lichtuitstraling op het oppervlaktewater niet worden voorkomen, dan dient een ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd.

Verder dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.